nieuws

Derde minder methaanuitstoot per liter melk haalbaar

nieuws

De methaanuitstoot van de Vlaamse melkveebedrijven kan met één derde verminderd worden als de nieuwste producten en strategieën uit het wetenschappelijk onderzoek worden uitgerold in de praktijk. Zowel een aangepast voederrantsoen, de toevoeging van additieven om de pensflora te beïnvloeden als een klimaatgunstiger bedrijfsmanagement kunnen zorgen voor klimaatwinst. De combinatie van deze drie strategieën is nog niet uitgetest in de praktijk, maar zeker wel realistisch", zegt Sam De Campeneere, coördinator van het ILVO-expertisecentrum Landbouw & Klimaat.

18 SEPTEMBER 2018 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:46



De methaanuitstoot van de Vlaamse melkveebedrijven kan met één derde verminderd worden als de nieuwste producten en strategieën uit het wetenschappelijk onderzoek worden uitgerold in de praktijk. Zowel een aangepast voederrantsoen, de toevoeging van additieven om de pensflora te beïnvloeden als een klimaatgunstiger bedrijfsmanagement kunnen zorgen voor klimaatwinst. De combinatie van deze drie strategieën is nog niet uitgetest in de praktijk, maar zeker wel realistisch", zegt Sam De Campeneere, coördinator van het ILVO-expertisecentrum Landbouw & Klimaat.

Methaan is een broeikasgas dat 28 keer sterker is dan CO2, maar het raakt in de atmosfeer wel tien keer sneller afgebroken: methaan doet er 12 jaar over, terwijl CO2 100 tot 200 jaar nodig heeft. Methaanuitstoot is vandaag goed voor 49 procent van de broeikasgassen uitgestoten door de Vlaamse landbouwsector. De rest is lachgas (25%) en CO2 (26%). Runderen zijn binnen de landbouwsector de voornaamste bron van methaan. Het gas ontstaat bij de vertering van hun voeder in de pens en het wordt opgerispt en uitgeademd. Tegen 2030 wil de EU dat de landbouw 30 procent klimaatvriendelijker wordt.

Vandaar dat ILVO, het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek, de jongste jaren sterk inzet op mogelijke, haalbare klimaatmaatregelen voor de landbouwsector. Daarbij ligt er een duidelijk accent op de beperking van de methaanuitstoot van herkauwers. Het expertiseteam Klimaat & Landbouw van ILVO is er de afgelopen vier jaar in geslaagd om de methaanuitstoot per liter melk met één derde te verminderen tijdens een hele reeks proeven in de eigen proefstal. "Dat is een opmerkelijk en hoopgevend resultaat", klinkt het.

Drie pistes werden er tijdens die proeven onderzocht. De eerste verminderingsstrategie is gericht op het aanpassen van het voederrantsoen van de melkkoeien. De klassieke fractie sojaschroot werd daarbij vervangen door bierdraf en koolzaadschroot, lokale reststromen uit de voedingssector. De koeien gingen daardoor 15 procent minder methaan uitstoten per liter geproduceerde melk. "Een bijkomend klimaatvoordeel is dat de koolstofvoetafdruk (CO2) van het rantsoen verlaagt doordat er soja verdwijnt. Maar dat effect zit niet mee in onze cijfers omdat een dergelijke ingreep niet in de lokale klimaatboekhouding kan worden opgenomen", zegt Dorien Van Wesemael van ILVO.

Daarnaast testte ILVO ook de impact van 15 mogelijke voederadditieven uit op de methaanuitstoot. Elk van hen beïnvloedt de methanogene bacteriën in de pensmaag van de koe op een blijvend gunstige manier en zonder bijwerkingen. "Het beste additief tot

nu toe is een molecule ontwikkeld door de internationale additieven- en vitamineproducent DSM. Met dit product bereikten we verlagingen van de methaanuitstoot met gemakkelijk 10 tot 15 procent. Ook bij langdurig gebruik bleef de werking van het additief stabiel", zegt Nico Peiren van ILVO. Praktijktesten, elders uitgevoerd, lieten zelfs een reductie aftekenen met meer dan 50 procent met hetzelfde product dat vandaag nog niet op de markt is. "Het is een realistische verwachting dat een dagelijks toegediend additief de methaanuitstoot in de Vlaamse melkveestallen kan verminderen met een vijfde tot een kwart", aldus Peiren.
Ook het bedrijfsmanagement speelt een rol bij het terugdringen van de methaanuitstoot. Elk rund op een melkveebedrijf stoot dagelijks zijn hoeveelheid methaan uit tijdens de vertering, of ze lacterend is of niet. Twee managementeffecten kunnen er samen voor zorgen dat de methaanuitstoot van een bedrijf zeker 11 procent verlaagt. "We streven naar iets jonger afkalven, namelijk op 24 in plaats van 26 maanden. Daarnaast moeten de melkkoeien langer fit gehouden worden zodat het vervangingspercentage lager is en je minder jongvee moet hebben", licht ILVO-onderzoeker Leen Vandaele toe. "Het resultaat van deze verbeteringen in het management van de landbouwbedrijven geeft een duidelijk ecologisch én financieel voordeel, en dus ook een gunstig klimaateffect."
De combinatie van deze drie pistes tot reductie van de methaanuitstoot zijn nog niet samen in de praktijk getest. Met deze drie maatregelen zou de uitstoot met een derde kunnen dalen. "Berekeningen wijzen uit dat de vandaag theoretisch haalbare vermindering van methaan van een gewone Vlaamse melkveekudde 11 + 10,5 + 13 of in totaal 34,5 procent bedraagt. En dat bij een gelijk blijvende hoeveelheid geproduceerde melk en zonder dat de effecten afnemen in de tijd", stellen de onderzoekers.
Al is er nog verder onderzoek nodig. Het effect van de eerste twee maatregelen op niet-lacterende koeien moet nog in kaart worden gebracht. Ook de kennis van de precieze bacteriële werking in de pens kan zeker nog verder ontwikkelen. En het effect van de combinatie(s) van de drie denkpistes dient verder becijferd. "Dit onderzoek is alvast geen eindpunt, we blijven verder inzetten op onderzoek naar mogelijke methaanreductie", besluit Sam De Campeneere.

Beeld: ILVO

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada